

ÀREA D

**UNA
ECONOMIA
SOSTENIBLE**

D1 - ÀMBIT 8

**POLÍTICA
ECONÒMICA,
FISCAL I
MONETÀRIA**

D2 - ÀMBIT 9

**SECTORS
PRODUCTIUS I
INFRAESTRUCTURES**

ÀREA D**UNA
ECONOMIA
SOSTENIBLE**

Les grans línies estratègiques que poden fer possible la sostenibilitat ambiental i social del país han quedat dibuixades en els àmbits inclosos en les àrees B (una societat cohesionada) i C (l'equilibri amb la natura), però la tercera pota que garanteix l'estabilitat del conjunt és la sostenibilitat econòmica, sense la qual les altres dues no seran possibles, almenys amb la dimensió i intensitat amb què han estat descrites.

Catalunya, per tenir futur, ha de deixar enrere la negra herència del sistema econòmic espanyol i consolidar la seva economia al nivell dels petits països del nord d'Europa. És a dir, una economia avançada, capaç de competir dins la Unió monetària i en la globalització, per tal de proporcionar el benestar dels set milions i mig de ciutadans del nostre país, alhora que respecta l'entorn natural de la nostra terra. A partir de l'estructura productiva oberta al món que hem creat en els darrers anys, lliures del dèficit fiscal i del domini de l'oligarquia espanyola, Catalunya ha d'assolir en pocs anys el nivell de plena ocupació de països com Àustria (5% d'atur), amb uns nivells de sous dignes i d'estabilitat laboral que permetin als joves emancipar-se. Catalunya s'ha caracteritzat per la petita i mitjana propietat de la terra agrícola i per les petites i mitjanes empreses, a diferència dels grans terratinents i les grans empreses monopolístiques. Aquest repartiment de la propietat facilitarà una ràpida disminució de les desigualtats socials i la implantació d'un elevat estàndard de justícia social.

Malgrat que partirem d'una bona base productiva i social, cal tenir present que els reptes mundials faran que el segle XXI sigui una època molt complicada, amb molts riscos i amenaces globals. Per aquesta raó, Catalunya ha de dotar-se d'una visió i d'una estratègia a llarg termini que li permeti afrontar les transformacions necessàries que patirà l'economia global. Fins ara, al llarg de la història, en no tenir un Estat propi l'economia catalana ha anat a remolc dels canvis internacionals i espanyols, adaptant-se a les circumstàncies, més que no pas preveient el futur. El resultat és una societat desequilibrada en

nombrosos aspectes com l'urbanístic, el mediambiental o l'energètic, entre d'altres. Per endegar la nova etapa de la nostra història és imprescindible crear uns consensos bàsics de la majoria de la població sobre les estructures estratègiques de la nova economia catalana.

El balanç global de Catalunya és esperançador malgrat l'escassa col·laboració, quan no els entrebancs, d'un govern estatal guiat per l'afany centralitzador i els beneficis electorals. En efecte, el reguitzell de regulacions i iniciatives estatals contràries als interessos econòmics de Catalunya seria interminable, i ha estat denunciada sovint fins i tot en actes multitudinaris organitzats per associacions empresarials ideològicament diverses.

Tanmateix, els possibles canvis en els governs i l'administració només podrien aportar millores basades en l'eficiència en la gestió —que ja seria molt— si no van acompanyats d'un canvi de model econòmic que, necessàriament, ha d'estar orientat a la millora de les condicions de vida de tots els ciutadans i a garantir l'equilibri entre l'activitat humana i la natura.

Les característiques de la societat catalana, la nostra tradició industrial i comercial i els sectors emergents en l'economia catalana actual ens permeten creure que aquest nou model econòmic ha d'estar basat en la **innovació**, més que no pas en la competència per preus, rendibilitzant els bons resultats en **recerca** del nostre país. Cal un canvi en la mentalitat i d'actitud del món acadèmic i sobre tot en la de moltes de les grans empreses, que haurien d'exercir un paper tractor en aquests camps.

En contrapartida, el nostre país pateix enormes dèficits en **infraestructures**, tant de caràcter intern, com la xarxa ferroviària i especialment els recorreguts de rodalies o la insuficiència de la xarxa d'autovies, com de connexió amb l'exterior, amb una llista interminable que inclou el corredor mediterrani, un TGV (AVE) inacabat i inacabable, la manca de connexió ferroviària del port de Barcelona, els intents permanents d'impedir que l'aeroport de Barcelona actuï de "hub" internacional, per esmentar només els exemples més escandalosos.

Les greus crisis dels darrers anys i les moltes incerteses futures obliguen a fer especial atenció a les expectatives econòmiques del futur immediat. Segons quin sigui el camí polític que segueixi el país, no és forassenyat aspirar a una prosperitat econòmica homologable a la d'altres països i regions similars al nostre i normalment ben situats en les classificacions econòmiques habituals.

D'altra banda, tan important com una major creació de riquesa és la seva millor distribució. Lamentablement l'actualitat demostra que la desigualtat social pot disparar-se fins i tot en condicions de creixement. Ben al contrari, un repartiment equitatiu dels beneficis econòmics i una major corresponsabilització de tots els agents productius ha de ser un dels signes d'identitat de la Catalunya del futur.

I ho ha de ser des de l'origen, amb la implantació de la renda bàsica garantida, de caràcter universal, unes adequades retribucions i un canvi substantiu en les condicions laborals, que tan deteriorades s'han vist en els darrers anys, amb l'objectiu de garantir la redistribució de la feina i la plena ocupació. Altre cop cal dir que un canvi en el model productiu afavoriria aquests progressos.

Resulten també esperançadores les tendències creixents de **l'economia social** i especialment del tercer sector social, que apunta directament a un model econòmic més equitatiu i amb un major grau de corresponsabilització dels seus actors.

D8

**POLÍTICA
ECONÒMICA,
FISCAL I
MONETÀRIA**

ÀMBIT D.8

POLÍTICA ECONÒMICA, FISCAL I MONETÀRIA

L'evolució de l'aportació econòmica al PIB del país en els darrers decennis, primer amb la reducció constant del pes del sector primari en benefici del sector industrial i, després, amb la reducció d'aquest en benefici del sector dels servei, i la comparació amb els països del nostre entorn, ens fa creure que el nou model productiu incrementarà aquesta tendència. Tanmateix, cal fer una aposta decidida per la reindustrialització i per un model productiu basat en la innovació enlloc de la competència per preu. El paper de la robòtica ja està essent clau perquè això sigui així i tot fa pensar que els grans canvis en aquest camp tot just acaben de començar. Tal com ha passat des de la revolució industrial, la introducció de les màquines permet produir més, i millor, amb el mateix nombre de treballadors, obrint una possibilitat d'enriquiment. Ara bé, perquè aquest enriquiment global estigui ben repartit i, alhora, tingui com a gran objectiu la consecució de l'equilibri amb la natura, hem d'introduir canvis d'orientació i millores en les grans polítiques econòmiques que han marcat el segle XX: la **política macroeconòmica** i la **política fiscal redistributiva**.

En els propers anys, i especialment en el nostre àmbit geogràfic i econòmic, hem d'esperar un reducció significativa dels llocs de treball industrials i, alhora, una major qualificació d'aquests llocs. També hem d'estar preparats per l'aparició de molts i diversos nous llocs de treball, especialment en el sector dels serveis i un canvi significatiu en les relacions laborals entre molts dels que realitzaran aquestes noves feines i les empreses. En una societat altament robotitzada, el valor de la majoria de llocs de treball es quantificarà pel nivell de coneixement aportat o, en el sector dels serveis, també per la qualitat del tracte. En un futur molt immediat, veurem una reducció significativa de la jornada laboral i, per tant, un important creixement de determinats serveis, especialment els relacionats amb el lleure, les prestacions socials i l'ampliació o actualització dels coneixements. Només així podrem arribar a la plena ocupació. El gran repte econòmic de la societat del futur immediat no serà altre que el del repartiment equitatiu de la riquesa generada, en el nivell de cada societat —de

cada país— i a nivell planetari. Les grans desigualtats actuals fan preveure el manteniment de les grans tensions existents entre els països rics i la resta, entre la visió extractiva i d'acumulació a curt termini de l'economia i la visió sostenible i redistributiva.

Més enllà de la necessitat d'una governança mundial democràtica i efectiva, els canvis ja s'han de començar a produir —i es poden produir— en l'escala local. El nou model productiu català ha d'anar acompanyat d'una **fiscalitat** més justa i redistributiva, basada en la simplicitat, la transparència, l'equitat i la corresponsabilitat. Només així podrem aconseguir la reducció al mínim del frau fiscal i, com a contrapunt, l'aplicació de mesures implacables de persecució del frau fiscal resultant. Tot i que en aquest terreny cal esperar majors progressos quan cessin les interferències centralitzadores de l'Estat espanyol i desaparegui el dèficit fiscal català en relació a aquest estat, la mesura més important serà la d'implantar un sistema fiscal que els ciutadans reconeguin com a propi, cosa que només succeirà quan l'Estat sigui percebut com el millor instrument, i el més eficient, per gestionar els afers col·lectius en benefici del conjunt dels seus ciutadans.

Si l'Estat és concebut com un instrument al servei dels seus ciutadans i aquests es doten d'una estructura associativa complexa que els permet cobrir totes les seves necessitats —materials, culturals, de salut...—, sembla lògic que el **sector públic** —com el **sector privat**— sigui considerat com a subordinat i incardinat en aquesta estructura organitzativa i els criteris per determinar quines activitats econòmiques són exercides des del sector públic o el privat depenguin, sobretot, de criteris lligats amb l'eficiència, la transparència i, en definitiva, de la capacitat de control i de canvi.

SUBÀMBIT D.8.1.

EL PAPER DE L'ESTAT EN L'ECONOMIA

Fonamentalment, el paper de l'Estat en l'economia del país hauria de circumscriure's a l'àmbit de la planificació macroeconòmica, a cobrir tots els serveis públics que conformen l'estat del benestar i a fomentar i mantenir les relacions internacionals en tots els camps. Tanmateix, l'Estat s'ha de dotar dels mecanismes de control i informació que garanteixin el compliment o revisió dels objectius macroeconòmics i la qualitat i eficiència dels serveis públics.

L'economia catalana està inserida en la Unió Europea i forma part de la moneda única. Aquesta pertinença condiona alguns dels principals instruments de la política macroeconòmica com són la massa monetària, els tipus d'interès, fa impossible cobrir els dèficits públics amb l'emissió de moneda, i limita la capacitat d'endeutament de l'Estat, entre d'altres. La normativa de la Unió Europea regula molts àmbits de l'activitat econòmica, des de l'agricultura al comerç.

A canvi d'aquestes limitacions tenim accés al Mercat Únic, un mercat de 500 milions de persones que ha permès una expansió sense precedents de les exportacions catalanes. Tenim una moneda, l'euro, que té un reconeixement mundial. Tenim també importantíssimes inversions europees i d'altres països, que són majoritàries en branques senceres de la indústria com la química, l'automoció, la construcció ferroviària, entre d'altres i proporcionen centenars de milers de llocs de treball i donen feina a centenars d'empreses auxiliars. 19 milions de turistes, la majoria europeus, ens van visitar el 2016 i constitueixen un puntal de l'economia catalana.

Deixant de costat la dimensió històrica de la Unió Europea en relació a la pau, la reconciliació profunda i la democràcia de les nacions del continent després de segles de guerres, fixant-nos en l'àmbit econòmic, sense cap mena de dubte, els avantatges de formar part de la Unió Europea superen les limitacions a la política macroeconòmica i a les polítiques sectorials que comporten. Adaptant una frase històrica es pot dir que la Unió Europea és la pitjor de les àrees econòmiques del món, si exceptuem totes les altres.

La **política macroeconòmica** ha de permetre definir els **sectors estratègics** i construir el marc idoni per al seu desenvolupament i, alhora, preveure els recursos necessaris per oferir els serveis públics i les prestacions que conformen l'estat del benestar. Alhora, aquesta política macroeconòmica – amb visió a mitjà i llarg termini – ha de definir, de forma clara i transparent, els criteris i condicions per concertar la concessió dels serveis públics en règim de concertació, incloent el manteniment i l'amortització dels immobles que formin part del sistema i, quan calgui, també la seva construcció. En qualsevol cas, s'ha de donar prioritat a les empreses i organitzacions del tercer sector i de l'economia social.

Sembla evident que redissenyar la política macroeconòmica per adaptar-la a la realitat del teixit productiu català i ajudar les nostres empreses a ser més competitives a escala global ajudarà a augmentar considerablement el nostre PIB per situar-lo, a mitjà termini, en uns valors semblants al dels països del nostre entorn. Malgrat tot, el repte més important no és tant aquest com el d'aconseguir una millor redistribució de la riquesa i, encara més, aconseguir un sistema econòmic públic realment eficient, just i transparent.

Una dècada de depressió econòmica ha deixat greus ferides socials a Catalunya, en especial una gran quantitat d'aturats de llarga duració, la majoria de més de 45 anys, amb poca formació professional i un percentatge elevadíssim d'atur juvenil. A la vegada, els enormes increments de productivitat de les darreres dècades, i els que es preveuen per als propers anys, combinats amb els límits a l'augment del consum imposat pel seu impacte ecològic i, sobretot, l'increment de l'automatització i robotització en els processos de producció, fan témer una situació permanent de taxes elevades d'atur si no s'apliquen noves polítiques educatives, econòmiques i socials que ho impedeixin.

Aquesta triple circumstància ens obliga a debatre amb profunditat la implantació de la Renda bàsica (garantida, universal, condicionada...) a Catalunya. La coalició de centre-dreta de Finlàndia, un país de la zona euro, ha iniciat una prova pilot d'aplicació d'aquesta renda amb la idea de substituir les prestacions d'atur, de maternitat, etc. Durant dos anys, 2.000 persones triades per sorteig entre els aturats del país rebran una quantitat que representa una quarta part del sou mig del país, però que estarà exempta d'impostos. S'estudiaran els efectes que la mesura té sobre la recerca de treball entre els aturats i els joves que busquen la primera feina; quins efectes té sobre els salaris; quins estalvis suposa en la tramitació administrativa i en altres subvencions públiques.

La Renda bàsica apareix com la culminació lògica de la universalització de serveis públics bàsics com l'educació universal, obligatòria i gratuïta o la sanitat pública. Proporciona tranquil·litat a un segment de població ampli que treballa en els sectors més deprimits de l'economia. En una prova feta a la dècada de 1970 a un poble rural d'Ontàrio la gent va apreciar la seguretat que proporcionava aquesta paga. Tanmateix, al costat dels avantatges cal tenir present els importants canvis que comporta:

- A. En l'estructura de prestacions de protecció social de l'Estat del Benestar. Perquè afecta a diverses prestacions actuals com la d'atur, maternitat, jubilacions no contributives (bastant esteses entre els treballadors agraris i els autònoms, entre d'altres).
- B. Un cop instaurada la Renda bàsica pot haver-hi una pressió molt forta per eliminar totes les assegurances públiques com la prestació d'atur, de maternitat i per substituir les pensions per plans de pensions privats. Això potser explicaria que el Govern de centre-dreta finlandès en sigui partidari.
- C. En els salaris dels sectors que requereixin menys qualificació professional perquè incita a compatibilitzar la renda amb treballs i sous no declarats.

- D. En l'educació dels adolescents podria incrementar la taxa d'abandonament escolar: en no tenir la perspectiva de necessitar un ofici o una titulació per poder sobreviure una part dels joves podrien abandonar els estudis. Més tard els costaria molt elevar el seu nivell formatiu.
- E. Podria induir al conjunt de la societat a desentendre's d'una franja de la població de famílies desestructurades per problemes mentals o per drogues. Aquestes no tindrien cap estímul per a sortir de la seva situació; els seus fills naixerien en aquest ambient i trobarien normal viure-hi de manera indefinida. I la societat se sentiria legitimada pagant la Renda bàsica.
- F. Implica també un canvi cultural profund per l'estret lligam mil·lenari entre drets i deures, en crear un dret sense cap contrapartida. A la vegada el lligam entre el treball i "guanyar-se la vida" afecta l'autoestima de les persones (l'orgull de la feina ben feta) i fins i tot la solidaritat dels treballadors. Els sindicats finlandesos estan contra la Renda bàsica.

Aquests avantatges i inconvenients fan necessari que els ciutadans de Catalunya decideixin si la Renda bàsica ha de formar part dels consensos bàsics o bé ha de ser un tema dels partits que la incorporin al seu programa per aconseguir el mandat democràtic corresponent.

La introducció de la Renda bàsica representa el pilar fonamental del nou model productiu i de cohesió social i, alhora, representa un canvi radical en l'estructuració del model econòmic i especialment en el sistema fiscal. Amb els objectius d'equitat, transparència, corresponsabilitat i simplicitat, el nou **sistema fiscal** hauria de basar-se en els criteris següents:

- A. La Renda bàsica és la unitat de mesura de l'estat del benestar a Catalunya i s'estructura en trams diferents, en funció de les necessitats dels diferents grans grups d'edat.
- B. Tothom contribueix de forma equitativa a cobrir els costos relacionats amb els serveis públics que conformen l'estat del benestar. La Renda bàsica ha de ser suficient perquè aproximadament el 50% del que reben tots els ciutadans per aquest concepte cobreixi el cost total d'aquests serveis, inclòs el lloguer o dret d'ús de l'habitatge i els subministraments (aigua, energètics, de comunicacions...) vinculats directament.
- C. La Renda bàsica està exempta de qualsevol tipus d'impostos, de manera que els ciutadans que només perceben aquesta quantitat, ja

sigui perquè cobren el salari mínim —equivalent a aquesta renda— o perquè és l'única prestació que reben —per les causes que sigui—, estaran exempts de qualsevol tipus d'impost directe sobre els seus ingressos.

- D. Els ingressos per rendiment del treball a partir de la renda bàsica estaran sotmesos a un escalat creixent del tipus impositiu que faci que qui més ingressos tingui més aporti.

La introducció de la renda bàsica també representa un canvi substancial en l'estructura i distribució dels pressupostos públics i en la interrelació econòmica entre l'administració pública i les empreses del país. Si hi afegim la necessitat que els pressupostos públics siguin un clar reflex de les prioritats polítiques de la societat catalana, que siguin transparents i entenedors per a tothom per poder ser elaborats de forma participativa, aquests pressupostos haurien d'estructurar-se en grans àmbits, com ara: serveis i prestacions a les persones; polítiques dedicades al territori i a la sostenibilitat ambiental; sectors econòmics; serveis públics generals; administració pública i deute públic. Definir aquesta estructura i aconseguir un equilibri pressupostari estable i permanent, coneixent el cost real de tots els serveis i tendint a l'eficiència en la gestió pública és un dels altres grans reptes de la Catalunya del futur immediat.

La robotització serà un dels factors que més incidirà en l'increment de l'atur en les properes dècades. Caldria estudiar d'implantar un sistema d'imposició fiscal a la robotització que podria pal·liar la disminució d'ingressos de la Seguretat Social i contribuir al finançament de la Renda bàsica. És una mesura perillosa d'aplicar en un sol país pel risc de deslocalitzacions empresarials i, per tant, caldrà incentivar el debat, ja iniciat, a escala europea.

SUBÀMBIT D.8.2.

SISTEMA FINANCER I MONETARI

El sistema financer espanyol resultant dels ajustaments produïts durant aquesta darrera gran crisi, amb sis grans entitats que encara poden quedar reduïdes a poc més de la meitat, en la pràctica pot tenir els mateixos defectes i efectes que un gran oligopoli excessivament vinculat al poder polític, malgrat les regulacions provinents de la Unió Europea. Aquest sistema és el pitjor dels sistemes financers possibles per a una economia com la catalana que necessita un model molt més semblant a l'alemany, amb una xarxa de més de 400 caixes d'estalvis locals principalment dedicades a les finances familiars,

un grup important de banca territorial, generalment estructurada com a cooperatives de crèdit industrial que gestionen moltes necessitats de petites i mitjanes empreses i la gran banca privada, dirigida sobretot a les empreses amb projecció internacional i a les transaccions de caràcter eminentment financer.

Si hem d'afrontar els reptes de futur a partir del doble objectiu de protegir i impulsar el benestar de les persones i la sostenibilitat ambiental, el model financer català hauria d'estructurar-se a partir d'una xarxa territorial de caixes d'estalvi i inversió, generalment en forma de cooperatives, que gestioni l'estalvi personal i familiar i tingui capacitat d'invertir en les iniciatives empresarials estratègiques en cada territori, participant-hi directament i buscant resultats en la gestió dels projectes d'aquestes empreses o dels emprenedors més que en els interessos financers, i una xarxa de banca privada dirigida a finançar els projectes de les mitjanes i grans empreses del país. El sistema financer català ha de quedar completat, per no dependre d'interessos polítics o econòmics externs, amb un banc públic que actui de banc central, estretament vinculat al Banc Central Europeu, i una Borsa de Barcelona que respongui i faci visible el dinamisme de l'economia catalana.

Es considerarà estalvi el capital provinent de les rendes del treball que representin un màxim del 10% anual dels ingressos anuals totals per aquest concepte i els seus interessos bancaris. Per damunt d'aquesta quantitat, els interessos sobre el **capital** immòbil o improductiu seran gravats per un tipus d'impost variable, basat en una escala ascendent.

El sistema monetari català ha d'estar totalment inserit en el sistema monetari europeu i, per tant, l'euro ha de seguir sent la moneda de Catalunya. No podria ser d'altra manera en un país relativament petit, sense moneda pròpia i molt interrelacionat amb les economies properes i, per la seva situació geoestratègica, amb tota l'economia global. No obstant això, i en el marc de la reestructuració del sistema econòmic català que representaria la introducció de la renda bàsica garantida per tothom, és necessari sospesar els avantatges i inconvenients que podria representar la introducció d'una "moneda social", vàlida per a totes les transaccions internes de productes i serveis en els quals les dues parts actuant són exclusivament catalanes i que podria permetre la implantació íntegra del nou model de forma quasi immediata. Una moneda social que sustentaria una economia real, de mercat intern, que també hauria de formar part dels pressupostos públics i que, des del primer moment, hauria de tenir paritat amb l'euro. Una proposta d'aquestes característiques ha d'estudiar-se al més mínim detall però pot representar disposar dels recursos necessaris per fer front, de manera immediata, als grans reptes plantejats per la introducció del nou model d'estat del benestar i d'equilibri amb el medi ambient.

En definitiva, es donen les condicions perquè la Catalunya del futur immediat sigui un país econòmicament més pròsper i just. En una part pel sol fet de disposar d'un estat més pròxim i amigable. La resta depèn de nosaltres mateixos i de la nostra capacitat de creure en nosaltres mateixos i d'engrescar a la resta de ciutadans del planeta en un nou projecte no només necessari sinó també possible.

D9

**ELS SECTORS
PRODUCTIUS
I LES INFRA-
ESTRUCTURES**

ÀMBIT D.9:

ELS SECTORS PRODUCTIUS I LES INFRAESTRUCTURES

Catalunya és, avui, un país atractiu per a moltes empreses estrangeres, però ha de ser la societat catalana la que decideixi quins sectors considera estratègics i quines polítiques s'han d'aplicar per potenciar aquestes sectors i per corregir les repercussions negatives, especialment pel medi ambient, de les ja existents.

Ja hem vist com el sectors industrials perdran pes econòmic en benefici dels serveis i com a conseqüència de la pressió sobre els preus i els marges. Això no pot comportar el menysteniment del sector industrial existent. La indústria seguirà sent necessària i té la voluntat de continuar existint. És destacable el fet que moltes empreses del sector industrial estan integrant els serveis com un factor clau en la seva proposta de valor al mercat o com una activitat fonamental per a la seva productivitat. El sector industrial actual haurà d'anar adaptant-se als grans canvis que ja fa temps que s'estan produint, entre els que hem de destacar la pèrdua gradual de llocs de treball combinada amb una necessitat de major qualificació, adaptabilitat i diversitat dels perfils professionals.

El gran salt del futur proper es produirà en el sector dels serveis que, principalment, es produirà en dues direccions paral·leles: el naixement de nous serveis fins ara inexistents o molt poc presents, generalment vinculats a la innovació en tots els camps, a l'increment de la productivitat de la indústria i al disseny, així com a l'augment considerable de serveis vinculats al lleure, a l'activitat física i al coneixement. En la mesura que se sàpiguen impulsar i canalitzar aquests serveis, alhora que hi hagi un repartiment just i **equitatiu** del treball, es podrà tendir a la plena ocupació o, expressat en termes actuals, a reduir l'**atur** al nivell mínim (entorn del 5%). Les polítiques públiques d'**ocupació** han d'estar dissenyades en estreta col·laboració amb les empreses dels diferents sectors productius del país i han de partir d'una premissa comuna en tots els sectors: totes les empreses del país han de planificar les seves plantilles considerant que una part estarà integrada pels estudiants d'estudis professionals o universitaris en període de formació, feina per la qual rebran de l'empresa una part de la renda bàsica garantida pel seu segment d'edat i la resta a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat. Alhora, el servei d'ocupació comptarà amb una bossa de treballs comunitaris oferts per les administracions municipals que seran coberts per les persones desocupades en funció de les seves aptituds i ordre de preferències.

Els sectors estratègics als quals s'haurà de donar tot el suport i impuls necessaris des de tots els estaments de la societat i, per tant, des dels pressupostos públics, han de ser aquells que permetin assolir l'**autosuficiència alimentària i energètica** al més aviat possible, els que ja són ara punters en el nostre país i plenament competitius a nivell global, com el de la recerca en biomedicina, la supercomputació o fotònica, la logística, el turisme o la gastronomia, però també en aquells sectors fonamentals en la societat del futur, com el sistema sanitari o en la cohesió social —amb el paper mai prou valorat de la riquesa del teixit associatiu català i el de la immersió lingüística en el sistema educatiu— o de **les telecomunicacions**. Les polítiques públiques, alhora, han de planificar l'impuls als sectors estratègics com la millor fórmula per aconseguir l'equilibri econòmic entre totes les regions del país, potenciant les activitats econòmiques que ja són característiques o predominants en algunes regions, situant-hi també les activitats de recerca i innovació vinculades i, per tant, els estudis professionals i universitaris directament relacionats. Alhora, cal fer una aposta decidida per les dues regions extremes del país —els Pirineus i les Terres de l'Ebre— per situar-hi els grans centres de recerca i innovació multidisciplinaris, augmentant la seva població i rejuvenint-la per situar-la en els nivells mitjans del país.

En relació amb la **fiscalitat** que afecta les activitats productives, s'hauria de tendir a la simplicitat, a la màxima transparència i a oferir importants bonificacions en els casos de participació directa de les empreses en les polítiques públiques definides en els pressupostos de l'Estat. Sobre tots els productes i serveis només hauria d'existir un impost directe —l'IVA—. Els serveis

públics que conformen l'Estat del benestar tindran un tipus "0", els productes o serveis vinculats a la cultura i el coneixement tindran un tipus reduït, situat entre el 4% i el 6%, els productes i serveis relacionats amb els serveis estratègics el tindran del 10% i el tipus general d'IVA no superarà el 18%. Només s'aplicarà un tipus superior, del 25% al 35%, als articles i serveis considerats de luxe i als considerats nocius per a la salut. Ocasionalment, i només per equilibrar els pressupostos de l'Estat en moments puntuals, podran existir impostos indirectes sobre béns o productes de consum bàsic importats a causa de la insuficiència de la producció pròpia.

Per afavorir les línies d'actuació esmentades fins ara, totes les **empreses**, de qualsevol sector, haurien de destinar obligatòriament una part dels seus beneficis a **formació** (entre el 5% i el 10%) per permetre la participació en programes de formació concertats entre les empreses i la universitat o la formació del personal propi i una altra part a reserva pròpia (entre el 10% i el 20%) que els permeti disposar d'una capitalització suficient per afrontar les millores o ampliacions necessàries en cada moment. Només els beneficis resultants estarien sotmesos a l'impost de societats, a un tipus màxim del 25%, tot i que la part que destinin a projectes estratègics impulsats per l'Estat gaudiran de desgravacions importants.

La Unió Europea, i Catalunya en especial, tindrà possibilitats de trobar el seu lloc en l'economia global en la mesura que sigui capaç d'oferir uns nivells diferencials de coneixement que, almenys fins ara, li han permès mantenir el ritme de progrés dels darrers seixanta anys. La captació d'aquest coneixement, en una economia global, s'està convertint en un dels principals objectius de les grans economies del planeta i en una dura competència entre elles. Catalunya, exportadora sovint forçada d'aquest coneixement, ha de saber aplicar polítiques salarials, d'infraestructures de recerca, investigació i innovació i serveis de qualitat que, juntament amb les condicions naturals i socials del país, ajudin a retenir aquest coneixement i a captar-ne.

La majoria dels que hem anomenat sectors estratègics, per no dir tots, necessiten unes **infraestructures** de comunicació, energètiques, de transport, de telecomunicacions, logístiques, etc. que facilitin la feina de les nostres empreses, dels científics, dels investigadors, dels innovadors en tots els camps i, per tant, la definició i quantificació d'aquestes infraestructures, la seva implantació en equilibri amb el territori i les inversions necessàries per a completar-les al més aviat possible, s'han de convertir en una de les prioritats del país i han de tenir les assignacions necessàries en els pressupostos públics. Unes infraestructures que han de connectar, en xarxa, les capitals de totes les regions del país i aquestes amb les dels països veïns, especialment amb els que ens uneixen vincles històrics, culturals i econòmics.

**Q U I N A
C A T A L U N Y A
V O L S E R
C A T A L U N Y A ?**

**C O N G R É S
P A R T I C I P A T I U
C A T A L U N Y A
— I F U T U R**

EXIGENTS . CAT